

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Türkiye'de, özellikle politik mahpusların tutulduğu, hapisanelerde yaşanan hak ihlalleri, kötü muamele ve işkence iddiaları sistematik bir nitelik kazanmıştır. Oysa modern ceza hukukunda hapis cezası, yalnızca kişinin özgürlüğünden yoksun bırakılması anlamına gelmekte iken yaşam hakkı, insan onuru, sağlık, iletişim ve sosyalleşme gibi temel haklarda bir kısıtlamaya gidilemeyeceği temel hukuki ilkeler arasındadır. Bunun yanı sıra Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 17. maddesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi uyarınca işkence ve insanlık dışı ya da onur kırıcı muamele mutlak biçimde yasaktır.

Erzurum H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulan mahpuslara yönelik çok sayıda hak ihlali, mahpus yakınları ve avukatlar aracılığıyla tarafımıza iletilmiştir. Aktarılan bilgilere göre; özellikle politik mahpuslar arasında iletişim sistematik biçimde engellenmekte, ağır bir izolasyon rejimi uygulanmakta; haftalık olarak odalara yapılan ve arama sınırlarını aşarak taciz boyutuna varan baskınlarla mahpuslar sürekli baskı altında tutulmaktadır. Spor, sohbet ve ortak alan kullanımı gibi en temel hakların keyfi gerekçelerle engellendiği belirtilmektedir.

Bunun yanı sıra, hasta mahpusların hastane sevkleri sırasında AİHM'in içtihatlarına aykırı şekilde kelepçeli muayene dayatmasına maruz bırakıldığı, bu dayatmayı kabul etmeyen mahpusların fiilen tedaviye erişemediği ve sağlık durumlarının giderek ağırlaştığı ifade edilmektedir.

Söz konusu hapisanede yaşandığı belirtilen en ağır ihlallerden biri ise Serkan Üstündağ isimli mahpusa yönelik gerçekleşen işkenceye varan fiziksel şiddettir. Yaklaşık bir ay önce infaz koruma memurları tarafından odasına baskın yapılan Üstündağ'dan pantolonunu çıkarmasının istendiği, bu hukuka aykırı ve onur kırıcı talebi reddetmesi üzerine mahpusun

ellerinin ters çevrilerek fiziksel şiddete maruz bırakıldığı, kendisinin darp raporu aldığı ve ilgili görevliler hakkında suç duyurusunda bulunduğu tarafımıza bildirilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Erzurum H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda son 3 yıl içerisinde işkence, kötü muamele ve hak ihlali iddialarına ilişkin Bakanlığınıza yapılan başvuru sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaç hakkında idari ve adli soruşturma başlatılmıştır?
2. Anılan hapisanede politik mahpuslar arasında iletişimin engellendiği ve fiili izolasyon uygulandığı iddiaları doğru mudur? Doğruysa bu uygulamaların hukuki dayanağı nedir?
3. Erzurum H Tipi Hapishanesinde odalara yapılan aramaların sıklığı, gerekçesi ve yöntemi nedir? Aramaların taciz boyutuna vardığı yönündeki iddialar hakkında herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?
4. Hasta mahpuslara yönelik kelepçeli muayene dayatması hangi mevzuata dayandırılmaktadır? Bu uygulama nedeniyle tedaviye erişemeyen mahpus sayısı kaçtır?
5. Serkan Üstündağ isimli mahpusun maruz kaldığı fiziksel şiddet ve onur kırıcı muamele iddiaları hakkında idari soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi aşamadır, başlatılmadıysa gerekçesi nedir?
6. Darp raporu bulunan bir mahpusun şikâyeti karşısında görevli infaz koruma memurlarının görevden uzaklaştırılması ya da tedbir alınması yönünde bir işlem yapılmış mıdır?
7. Erzurum H Tipi Hapishanesinde görev yapan infaz koruma memurlarına yönelik işkence ve kötü muamele yasağı konusunda son 5 yılda herhangi bir eğitim verilmiş midir?